

**Pevsko društvo „Ljubljanski Zvon“
v Ljubljani.**

ZBORI

**Mesečna revija za novo zborovsko glasbo
z glasbeno književno prilogo.**

Urejuje Zorko Prelovec.

Letnik III.

1927

Štev. 1 in 2.

Izdaja in zalaga pevsko društvo „Ljubljanski Zvon“ v Ljubljani. Tiska Delniška tiskarna, litografirata Čemažar in drug. Letna naročnina za Jugoslavijo 40 Din, za Italijo 30 lir, za Ameriko poldrugi dolar. Vsako pomnoževanje partitur in litografiranje posameznih glasov je po zakonu prepovedano; izvajanje v „Zborih“ objavljenih skladb je dovoljeno le društvom, ki so naročila notni material dotične skladbe za ves zbor.

USTANOVLJENA 1889

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

(GRADSKA ŠTEDIONICA)

LJUBLJANA

Prešernova ulica števil. 3

Stanje vložnega denarja nad
250 milijonov dinarjev.

Stanje vložnega denarja nad
1000 milijonov kron.

Sprejema vloge na hranilne knjižice kakor tudi na tekoči račun, in sicer proti najugodnejšemu obrestovanju. Hranilnica plačuje zlasti za vloge proti dogovorjeni odpovedi v tekočem računu najvišje mogoče obresti.

Jamstvo za vse vloge in obresti, tudi tekočega računa, je večje kot kjerkoli drugod, ker jamči zanje poleg lastnega hranilničnega premoženja še mesto Ljubljana z vsem premoženjem ter davčno močjo. Vprav radi tega nalagajo pri njej sodišča denar nedoletnih, župnijski uradi cerkveni in občine občinski denar.

Naši rojaki v Ameriki nalagajo svoje prihranke največ v naši hranilnici, ker je denar tu popolnoma varen.

Poštne hranilnice račun števil. 10.533
Telefon števil. 16

GLASBENO-KNJIŽEVNA PRILOGA

Izhaja vsak drugi mesec

Urejuje Zorko Prelovec, upravlja Joško Jamnik, izdaja in zalaga pevsko društvo «Ljubljanski Zvon», tiska Delniška tiskarna, d. d. v Ljubljani (zanjo odgovarja Miroslav Ambrožič)

Naročnina na «Zbore» za državo SHS 40 Din, za Italijo 30 lir, za Ameriko poldrugi dolar / Natis člankov dovoljen le z navedbo vira

Dr. Jos. Mantuani:

O jugoslovanski glasbi.¹

(Nadaljevanje.)

III. Slovenska glasba.

Najstarejša glasba pri Slovencih je bila narodna pesem, kakor pri vsakem drugem ljudstvu. A dočim imajo nekateri narodi, ki so se kmalu oklenili zapadne kulture, vsaj nekaj poročil iz one dobe, bodisi v kronikalnih beležkah, bodisi vsaj v svojih starih bajkah ali v legendah, jih naš narod skoraj popolnoma pogreša; na dolgem potovanju in bivanju med drugorodnimi ljudstvi jih je poizgubil in pozabil. Nekaj poročil pa je vendar ohranjenih, ker so jih napisali Grki in Rimljani. Sidonius Apollinaris poroča, da so peli in plesali pri svatbi slovenske pesmi in ples (Carm. V., 219—220); to je bilo med leti 450. in 480. Leta 448. poroča Priskos, ki je prišel kot poslanec Theodosijev na Atilov dvor, da so ga sprejele belo oblečene mladenke, pojoče skitske (t. j. slovanske ali slovenske) pesmi. Pomislimo, da so bili Slovenci s Huni v stiku, kakor pozneje z Obri. — Solnograški statuti omenjajo leta 799. stare sprevodne pesmi, ki jih pojo po škofiji, v kateri so bile tudi slovenske dežele (posebno Koroška in Štajerska). V 9. stoletju je bil slovanski plesalec tipičen pojav, kakor to dokazuje pismo meniha Ermenricha. V 10. stoletju se omenja slovenski vrtuljak (turben vandalicum), ki ga pozna nemški pesnik Nithart še v 13. stoletju pod imenom «wandalei». S plesom je bila v najtesnejši zvezi pesem, ki je uravnavala njegov ritem.

Poleg teh pismenih poročil imamo pa tudi še nekaj ostankov starih pesmi, osobito v Istri. To so skrajno enostavni tvorci — samo nekaj dvignjen glas — ki predavajo besedilo po jezikovnem naglasu in prekinjajo to malo živahno napevno črto z nekakim trilčkom. Imamo še druge, popolnejše pesmi z muzikalno melodijo in urejenim ritmom, dasi še malega obsega; poje jih pogosto zbor enoglasno, a na koncu se cepijo na dva glasova v sekundi. Torej imamo v njih znake za visoko starost.

Narodne popevke so gojili Slovenci skozi ves srednji vek. Res, da so prišli teritorialno — a ne kulturno! — na tuja tla, ali vsaj pod tuje območje; nemška in italijanska kultura sta imeli nedvomno velik vpliv na slovensko narodno prosveto, a naše ljudstvo si je ohranilo vendar lastna svojstva v precejšnji meri: svoje običaje, lastni jezik itd. Slovenska govornica — torej tudi slovenska pesem — je živela še v 13. in 14. stoletju v

krajih, ki so danes poseljeni od Nemcev. Leta 1227. izpričuje Urh Lichtensteinski oboje; l. 1260. so se pojavili bičarji, ki so peli vsak v svojem jeziku, torej na Kranjskem, Štajerskem, Koroškem in v sosednem Primorju slovensko. Lastne slovenske plesne izpričuje mladi Lucidarius med leti 1289. in 1299.: «daz wir windischen treten nach der blâterpfifen». Iz 14. stoletja imamo dva odlomka slovenskih Marijinih pesem in v prvi polovici 15. stoletja poroča tirolski pesnik Oswald Wolkensteinski, da je bil slovenski jezik za njegove dobe v rabi v naših pokrajinah; on sam vpleta slovenske vrstice in besede v svoje nemške pesmi.

Istina je, da je bila glasba med Slovenci do konca 15. stoletja v pretežni meri ljudska, torej narodna v pravem pomenu besede. Redke izjeme potrjujejo to pravilo. Z umetno glasbo so se bavili pač menihi in svečeniki, a ti so bili večinoma samo izvajajoči pevci, ne snuočil skladatelji. V kolikor so pa naši rojaki zlagali sami pesmi in napeve, so bili spet ljudje, pripadajoči vaganantom, ki so se bavili posebno s svetno glasbo. Ena teh vagantskih pesnitev izrečno potrjuje članstvo Jugoslovenov v njihovi družbi, rekoč:

Secta nostra recipit (Naša družba sprejme vse

Boemos, Teutonicos, Čehe in Tevtonike,
Slavos et Romanos. Slavjane, Romane.)

Tu označujejo Boemi severne, Slavi pa južne Slované.

V 15. stoletju imajo Slovenci točnejša poročila o vodilnih možeh na glasbenem poprišču; najvažnejši med temi je Jurij Sladkonja (1456—1522), ki ga smemo smatrati za prvega zastopnika nizozemske polifonije med Slovenci; on je tudi organiziral l. 1498. pridvorni pevski zbor na Dunaju in ga vodil osebno do svoje smrti (1522). Pod njegovim vodstvom so se razvili najboljši glasbeniki svoje dobe do vrhunca popolnosti, kakor Isaak, Senfl, Hofheimer i. dr. Tako je posegal Slovenec celó v razvoj velikih kultur. Za Sladkonjo je vodilni slovenski glasbenik Jakob Gallus, mož svetovnega pomena in slovesa, ki je hodil lastna pota in posegal z večjo roko in jasnim preudarkom v tedanja smer, tonaliteto, tehniko in semeiografijo ali notno pisavo; bil je plodovit skladatelj. Rojen na Kranjskem l. 1550. je živel kot mladenič in mož večinoma v tujini ter je sklenil svoje bogato življenje v Pragi l. 1591., zapustivši 517 glasbotvorov za 4 do 24 glasov. —

Poleg Gallusa poznamo še vrsto drugih izvežanih muzikov: skladateljev in pevcev. Omeniti moramo Primoža Trubarja (1508—1586). Četudi ni sam skladal, ima vendar zasluge s tem, da je prirejal slovenske pesmi za ljudsko rabo in je

¹ Ponatis, prevod in uporaba brez pisateljevega dovoljenja zabranjena.

rešil marsikatero staro slovensko pesem pozabnosti. Andrej Legat je bil pevec v cerkvi Nôtre Dame v Aachenu (1541), potem v dvornem pevskem zboru na Dunaju (1545—1549); tudi Ivan Globokar (1554—1560), Mihael Voglar (1565—1564) in Matija Singer, rojen Celjan (1567—1585), so bili zaposleni na Dunaju v cesarski pridvorni kapeli kot pevci. Naš rojak Mihael Restel je služil kot tenorist v tujih deželah; l. 1581. je bil škofovski pevec v Olomucu in je zaprosil za razrešnje od te službe radi domotožja. Božidar Rumpfer je živel (1576—1584) kot skladatelj na württemberskem dvoru v Stuttgartu, dočim nahajamo Kranjca Jurija Kneza kot pevca cesarskega zbora (1594—1612).

Za Hrenove dobe, torej med l. 1597. in 1650. je živel skladatelj Ivan Andrej Kapelle (de Capellis) in je uglasbil med drugimi tudi neko Hrenovo pesem.

Kako so gojili glasbo v središču Slovenije, v Ljubljani, nam pojasnjuje vrsta kantorjev, to je voditeljev pevskih zborov. Tu so delovali Boštjan Schemnizer (1579—1584), Volbenk Striccius (1591), Boštjan Poppus (1594), Werner Feyrer (1569—1587) in Ivan Döllner (1585—1588); podpirali so jih podkantorji, od katerih sta nam imenoma znana vsaj dva: Jakob Schott in Filip Lang; oba se omenjata v starih spisih l. 1575. —

Glasba je bila v šolah srednjega in v prvih treh stoletjih novega veka obvezan predmet. Zato so bili tudi šolniki izobraženi v tej umetnosti in so jo tudi poučevali. V 16. stoletju imamo lepo vrsto učiteljev, ki nam jih spisi omenjajo. Taki so Adam Bohorič, rojen okoli 1525., šolski vodja od 1566. do 1582., umrl 1598. kot upokojenec. Imel je lepo zbirko muzikalij, obsegajočo nad 2000 komadov latinskih, italijanskih, nemških in slovenskih popevk. Te je podaril l. 1596. deželnemu odboru kot nameček svoji knjižnici, ki jo je prodal deželni upravi. Učitelji so bili dalje Matija Venezianer (1579), Rupert Mordax (1579), Ivan Hoffer (1581), Adam Frischlin (1582), Filip Telič (1584), Jakob Prentelius (1585), Lovro Maderle (1587), Andrej Hren (Chrön, 1590 in 1591), Peter Gallus v Idriji (1594) in Luka Selanec (1594).

Ker so gojili pri nas cerkveno glasbo, so imeli naši pradedje tudi v vsaki važnejši cerkvi — katoliški in protestantski — orgle in organista. Večina orglavcev nam ni znana. V spisih nahajamo Krištofa Krala (Krahl), organista dvorne kapele na Dunaju od 1546. do 1564. leta. V Ljubljani sta delovala Ivan Hoffer (1581) in Matija Kolar (1591—1594). Izmed ostalih instrumentistov poznamo iz 16. stoletja do sedaj le Gregorja Mariniča, ki ga omenjajo akti l. 1595. kot mestnega piskača.

V 17. stoletju imamo poročila o snujočih glasbenikih po poklicu in dobrih diletantih; tako se navajajo Matija Kastelic (1625—1688), novomeški kanonik; Gregor Vidmar, skladatelj (1611), Gabriel Plavec (Plautz, 1619—1620) in Nikolaj Dolar, jezuit (1650—1665), ki je skladal instrumentirane speve za cerkev in za oder. — V tej dobi se imenuje tudi že «regens chori» Valentin Pistorius (1628—1655).

Gori omenjeni Gregor Vidmar je bil tudi učitelj. Poleg njega sta delovala v Ljubljani tudi že navedeni organist Ivan Hoffer (1581) in Ludovik Mordax (1612—1624) kot učitelja.

Organisti 17. stoletja so bili n. pr.: Mihael Lathomi (1600), Andrej Zhirgan (okoli 1600), Caharija Murmayr (1615), Volbenk Oberecker (1619—1620), že omenjeni Gabriel Plavec (1621. v Gradcu pri nadvojdovnem dvoru), Jakob Iden (1627), Matija Schallachar (1632) in Daniel Rideniz (1638).

Kot deželni in mestni instrumentisti so nam znani do sedaj iz 17. stoletja Viljem Fischer (1601), Adam Janeš (1619. na Dunaju v cesarski kapeli), Vaclav Ziegler (1630—1640), Ivan Jelenič (1635) in neki Som (Somb), ki ga imenuje neko poročilo kot edinega umetniško izvežbanega mestnega glasbenika. To poročilo je iz leta 1702., tako da sodi Som po svoji najboljši dobi še v 17. stoletje. Ti mestni in deželni instrumentisti so gojili vobče pač samo neke vrste «rokodelske» glasbene umetnosti, ki je bila še tradicionalni ostanek iz srednjega veka. Igrali so ob svečanostnih prilikah in na zasebnih prireditvah, kakor so ženitnine, pojedine, plesi itd. Bili so združeni v cehih in so imeli za svoje člane obvezna pravila, za sodelovanje pa posebne tarife.

Kako intenzivno je posegala glasbena umetnost v našo kulturo minulih dni, dokazujejo tudi poročila o izdelovalcih glasbil. Največ imamo beležk o izdelovalcih orgel; za druge glasbilarje (godala, lutnje itd.) jih še večinoma pogrešamo. Naj navedem na tem mestu najpomembnejše od 17. do 20. stoletja, da se vidi razvojna črta, ki se dviga neprestano.

Iz 17. stoletja imamo ohranjenih dvoje orgel do naših dni; prve v Crngrobu pri Škofji Loki iz l. 1649.; postavil jih je Tomo Kruegh. Druge so pri Sv. Primožu in Felicianu nad Kamnikom; delal jih je ljubljanski mojster Ivan Faller. — Celjski mojster Ivan Janeček je delal stare orgle v stolni cerkvi (1732—1735) in popravil stare orgle v Lipoglavu l. 1737. — Poleg njega se omenjata še Ivan Mihael Zajc (1734) in Marko Goll (1731). Medtem je nastopil najboljši slovenski izdelovalec orgel, ki uživa dandanes vprav evropski sloves: Fran Ks. Križman. Rodil se je v Rihenbergu na Goriškem l. 1726., umrl je v Rottenmannu 1795. Bil je svetni duhovnik, a se je posvetil izključno izdelovanju orgel. Postavil je nastopno označene orgle: 1. V župni cerkvi v Ribnici l. 1760.; zgorele so l. 1775. — 2. Janečkove orgle v ljubljanski stolnici iz l. 1732./1735. je preustrojil temeljito in pomnožil število spremenov l. 1762./1763. — 3. Nove orgle za uršulinske cerkev v Ljubljani je postavil l. 1765.; sedaj služijo župni cerkvi v Tunicah pri Kamniku. — 4. Nove orgle za frančiškansko cerkev v Novem mestu l. 1764.; sedaj so v rabi v Brunicah. — 5. Nove orgle za mestno župno cerkev v Spitalu am Pyhrn na Gor. Avstrijskem med l. 1765. in 1770. Zgorele so l. 1847. — 6. Velikanske orgle za samostansko cerkev v Št. Florijanu na Gornjem Avstrijskem med l. 1769. in 1774. Imajo 74 pojočih spremenov, tri manuale in pedal. Največja kositerna piščal v pročelju tehta 274 kg 45 dkg. — 7. Velike orgle za samostansko cerkev v Admontu na Gornjem Štajerskem, s tremi manuali, pedalom in 44 pojočimi spremeni. Dograjene so bile l. 1782., zgorele l. 1865. — 8. Nove orgle za župno cerkev sv. Lovrenca v VII. okraju na Dunaju (Westbahnstrasse) med l. 1786. in 1790.; imajo en manual in pedal s 25 registri in so še danes v rabi. — 9. Nove orgle za mestno župno cerkev v Rottenmannu

(Gor. Štajersko) l. 1795. Bile so njegovo poslednje delo; ko je glasbilo že nad polovico postavil, ga je dohitela smrt. — Mlajši sodobnik Križmanov je bil Anton Scholz v Celju in z njim istočasno je delal Peter Rumpel v Kamniku (* 1787, † 1861). V Kočevju je gradil orgle Andrej Göstl (1805—1885). V Ljubljani je imel delavnico Ivan Mandlin (1818—1891), na Štajerskem Fran Pevec (1825 do 1878) in Fran Naraks (1826—1907). Ivan Gottfried Kunat je delal od 1820. do 1825. v Ljubljani, za njim Fr. Ks. Dev (1854—1872), Andrej Malac h o w s k i (od l. 1856. dalje), potem pa Fran Goršič (1856—1898), za Križmanom najplodovitejši in najsolidnejši mojster te stroke. — Nekoliko pozneje sta začela graditi orgle v Kropi in Kamni gorici brata Ignacij (1855—1915) in Ivan (1857 do 1900) Zupan. — Za Goršičem najpomembnejši je bil Ivan Milavec (1874—1915), ki ga je pobrala kruta smrt v cvetu njegove dobe. —

Okoli l. 1855. je imel v Ljubljani A. Bitenc tudi tvornico za klavirje. Navadno so pa prihajala ta glasbila z Dunaja v slovenske kraje. — Istodobno je izdeloval Anton Rihar v Polhovem gradu tudi godala.

Suhi podatki, ki sem jih navedel doslej, govore že dovolj jasno, da imamo Slovenci star razvoj glasbene umetnosti, ki se vrši od zdavnja v dosledno in neprestano ter razmerno hitro se dvigajoči črti. Osebito od 15. stoletja dalje hodi v smeri velikih kultur, četudi se ne more na zunaj uveljaviti zaradi številčne šibkosti našega naroda.

Ta razvoj je dokaj podkrepila slovenska reformacija: nikakor ne z izvirnostjo svojih glasbotvorov, temveč z veseljem do glasbe, ki ga je cepila svojim pristašem v srca.

V tem pogledu ima protireformacija razcepljena pota do svojega smotra. Iz dogmatskih pomislekov se je obrnila posebno zoper cerkvene pesmi in narodnem jeziku, posebno v bojazni, da slovenščina nima dovolj gibčnosti in primernih in točnih izrazov. Kajti v neprestanem političnem pritisku in uradovanju v tujih jezikih se je slovenščina res slabšala od leta do leta, na drugi strani pa je zahtevalo nekam okorelo teološko stališče ozkosrčno natančno prevajanje od besede do besede, češ, da ne pride v cerkveno ali versko pesem niti trohica krivoverskega nauka. (Dalje prihodnjič.)

Dr. Stanko Vurnik (Ljubljana):

Kriza in sanacija našega gledališča.

(Pod tem naslovom je sicer že «Slovenec» od 12. februarja 1927. prinesel širše utemeljeni članek podpisanega. Ker sem se potem, ko je članek že izšel, prepričal, da sem v članku nastopil zoper vzroke krize in za reformo, ki jo gotovo večina slovenske inteligence smatra za edino umestno, morda ne bo škodilo, če na poziv urednika «Zborov» še enkrat kratko tu reasumiram.)

Trije vzroki so merodajni za to, če naše reprezentativno slovensko gledališče ni ali v polnem obsegu ne more biti tisto, kar bi od njega zahteval vsak Slovenec:

I. Njega podržavljenje. 1.) Država in umetnost... je skoro vedno kočljiv, nesrečen zakon, še posebej tako v državi, ki kakor naša od koncertov ravno tako pobira «veselični» davek kakor od vrtiljakov. 2.) Podržavljen umetnik je do neke mere absurdum, recimo pragmatiziran genij. 3.) Podržavljeno gledališče je gmotno odvisno

od raznih, menjajočih se režimov, ki ali so, ali pa niso naklonjeni gledališčni misli, ali pa specialno razmahu slovenskega teatra ne. Baš tako nam lahko vsak režim postavi svojega upravnika, ki se morda z ničemer drugim ni kvalificiral kakor le s svojo politično pripadnostjo. 4.) Teatru raste vsled pragmatike osebni balast, škodljivca se z državnega teatra težko odkrižaš, s čemer je za kvaliteto nujno potrebno menjavanje vedno svežih sil ogroženo itak. 5.) Najhujše se mi zdi podržavljenje pa zato, ker se državni teater smatra za svoje delo le državi (!) odgovornega, nikakor pa ne narodu in tako ni nobeno zrealo Slovencev. Postavim je bila naša kritika teatra vse doslej posameha vreden objekt in upravniki na javna vprašanja sploh niso odgovarjali! Kako naj je potem podržavljen teater «drevo, vzrastlo iz slovenstva in njega umetnostnega hotenja», če pa med slovensko javnostjo in teatrom ni nobene notranje zveze? In ta mora biti, ta zveza, zakaj tujci presojujejo po doseгах našega teatra, ne zmožnost upravnika, resolutnost kritike, najmanj pa umetnostni smisel naših vlad, nego — kulturno svojstvo in višino Slovencev! Iz tega razloga pleđiram za absolutno razbirokratenje teatra, za njega demokratično podreditev zastopnikom naroda in nosilec umetnostne odgovornosti.

II. Drugi, baš tako opasen vzrok je premajhna briga nas Slovencev samih za naš reprezentativni teater. Kritika naša se ves čas katastrofe ni oglašila na raznih zborovanjih — sramota za neki del naše, pravim, koruptne kritike! Naši listi ne odslove gledališkega kritika, ki se je absolutno diskvalificiral — mari naj taki imajo v rokah brigo za teater, mari to ni koruptno? Dalje, če vsaka vas pri nas drži in gradi svoj teater, kaj je storila zanj ljubljanska občina? Kaj si storil, ti, Slovenec, če ti teater ni bil po volji? Nisi li šel v kino? Si li kaj žrtvoval kdaj zanj?

III. Tretjič je na naših poslancih, da dosežejo od države za naš teater pošteno dotacijo, ki bo v sorazmerju s faktičnimi potrebami in slovenskimi dajatvami državi, ne pa s številom prebivalstva, kakor menaža. Mi dobimo tretjino beograjske dotacije — toda pri nas manj ljudi več teatra potrebuje kot v Srbiji!

Te tri reforme — pa bo dosti drugače!

Dr. Stanko Vurnik (Ljubljana):

Trubar in vokalna glasba.

(Donesek k študiji glasbene estetike reformacije XVI. stoletja na Slovenskem.)

Zgodovina slovenskega glasbenega dela je danes še zelo malo raziskano kulturno-zgodovinsko polje. Dočim imamo že precej raziskano zgodovino literature in upodablja joče umetnosti na Slovenskem, si glasbena zgodovina nikakor ne pripomre do razvoja in razmaha. Odlična izjema je delo dr. J. Mantuanija na tem polju, vendar je to delo osamljeno. V resnici, trebalo bi resnega, sistematičnega, organiziranega dela za raziskavanje naše glasbene in glasbenofolklorne preteklosti. Žal, za enkrat, ko še nimamo muzikološke stolice, si to delo ne more dobiti impulza, središča in ognjišča.

In vendar to polje, kakor je na spomenikih skromnejše od glasbenih polj večjih narodov, naših sosedov, nikakor ne zasluži, da bi se Slovenci tako

malo zanimali zanj. Tudi mi imamo nekaj pokazati, čeprav to nekaj šele slutimo v raztresenih arhivih!

Zbirajoč podatke za študij o umetnostnem nazoru na Slovenskem v XVI. stoletju, posebno v njegovi drugi polovici, kakršen bi bil potreben za uvod k razpravi o slikarstvu tega časa, sem nalletel slučajno na nekaj izjav tega časa o muziki. Značilno je za ta čas, ki je videti umetnostno nekam sterilen, da odklanja, postavim, slikarstvo in celo arhitekturo in da imamo spomenikov teh dveh panog iz tega časa komaj revno peščico. Trubar sam nam govori skozi usta svojega časa zoper slikarstvo, ki se je kakor drugod v južni Srednji Evropi že izza srednjega veka izživljalo pretežno v okviru cerkvenih potreb tudi pri nas vse do Trubarja. Da protestanti niso naklonjeni že sami po sebi upodabljanju božjih oseb, vemo; Trubar sam je svojemu očetu, ključarju svetojernejske podružnice pri Turjaku, bridko zameril, da je plačal nekemu hrvaškemu slikarju 20 ogrskih zlatov za poslikanje cerkve, češ, bolje bi bil storil, «da bi shtiri voli kupel inu tem bogim sossedam dau, de bi snimi orali inu suie otroke shivili».

Tudi zoper arhitekturo se je izjavil naš reformator. Pravi (predgovor k hrvatskemu novemu testamentu), da Slovenci neverjetno veliko cerkva zidajo, tako da jih imajo nekatere fare po celih 24 in še več poleg farne cerkve in kapel. In te «velike, malikovalske in nepotrebne stavbe» («Vnd solche grosse Abgöttische vnd vnnütze Gebeu») pravi, stavijo samo «auß angeben, geheiß und bevelch der leichtfertigen, wohnsinnigen vnd ehrlosen Leütten», ki trdijo, da se jim je v spanju prikazala Marija ali svetnik in jim ukazala zidati cerkve, če hočejo odvrniti kugo, Turke itd.

Vse drugače pa misli Trubar o glasbi. Naj tu navedem nekaj primerov njegovih nazorov o glasbi, nje namenu in porabi, izvoru, ki niso neznčilni za mišljenje njegovega časa o glasbi sploh, ki so glasbena estetika tega časa in iz katerih se določno zreali razkol renesančnega stila v visokorenesančnem in zgodnjebaročnem zmislu. Ta izvajanja nam lepo pojasne istodobno Gallusovo reformo glasbe!

V predgovoru h knjigi «Ta ceili Cathechismus eni Psalmi», ki je izšla pri J. Mandelcu v Ljubljani leta 1579., posvečenem «dem Edlen vnnnd Ehrnvesten Jungkherrn Georgen Kisel zum Kaltenbrunn vnnnd Rassbor» itd., pravi Trubar:

«Die Mufica mit jren Instrumenten vnd Orgeln hat gleichwol jren vrsprung, wie Moyses schreibet, von der Cainischen falschen Kirchen, namlichen von Jubal (wie sie dann hernach vnd jetzund am meisten vnd mit grossen vnkosten bey der Abgötterey vnd falschen Gottesdiensten, weltlichen Lüsten vnd Frevden wirdt missgebraucht). So hat doch Gott selbst neben andern Ceremonien vnd eusserlichen Gottes-Diensten auch die Psalmen vnd geystliche Lieder in der Kirchen zu singen befohlen». Potem ugotavlja Trubar, da so peli psalme Mojzes in njegova sestra Marija, potem Deborah, Barach, Ana, David in neki profeti, devica Marija, Zaharija, Simeon in celo sam Jezus. Navaja dalje Pavla in Jakoba, ki sta zahtevala od kristjanov, naj «mit Herten... Psallieren vnd Gott loben» ter Plinija, ajda, ki poroča o prvih kristjanih, da so vsako jutro pred dnevom svojemu Bogu Kristusu peli pesmi.

«Dann die Musica,» pravi dalje, «das Gesang, wan es recht vnd Gottsälig geprauchet würde, be-

wegt der Menschen Herten zur andacht vnnnd Christlicher jinnerlicher Freud.» Sam David je Savla s psalmom in harfo v skušnjavah in hudičevih mukah poživiljal in Elizej se je ob glasbi navdušil za prerokovanje; glasba v cerkvi navaja k Bogu. «Vnd als offt man zu Laybach: Nun bitten wir den Hey, Geist oder Ozha, Syn Duh Nebeski kral etc mit fünff Stimmen bey dem Regal, Posaunen, Cincken, vnd Schalmeien in der kirchen hat gesungen, hab ich dazumal allwegen ein sonderlich frewd, andacht, lieb, lust vnd ernst zum Predigen vnd Gebet in mir empfunden.» Zato naj protestanti le pojo sveto pismo, zato vnovič izdaja svoj katekizem v notah.

V izdaji pesmarice iz leta 1574. (najbrž že tudi 1567.) pravi Trubar v «prizhovainu»:

«Oli per tim fe ima tudi vediti, inu famerkati, De Gofpud Bug na tim famim Peytiu, na glofni shtymi, mnogeteri vishi oli fdoftimi shtimami, per tim orglanu oli piskanu, pres ferza, andohti inu faftopa, ne ima obeniga dopadena. Sakai Bug, prau S. Cypri vti Iflagi zhes ta Ozha nash, Nei en Polflushaeuz te Shtyme, temuzh tiga ferza.» Na drugem mestu: «Taku imamo Suero, upokuri inu faftopnoftio, Peiti... nekar le na shtymo gledati... Temuzh kai te bessede vfebi dershe, kam kasheio, od zhes gouore, fakai proffimo oli hualimo Boga.»

V isti knjigi piše Trubar:

«Natu vi mui lubi Crainci inu Sloueni, puite lete peifni vcerqui, doma inu na puli faftopnu is ferza, refmislite kai vfaka beffeda, nekar kar ta visha oli shtima, vfebi dershi, Ne tulyte, ne bledyte nefaftopnu, pres vere inu pres ufe Andohti, koker ty Farij, Menihi inu Nune ta Latinski Pfalter, le fa volo trebuha. Perloshite htim beffedam cillu ferze...»

Tu imamo le navidezno opraviti z naivno mislijo o glasbi. Stilni raziskovalec glasbe bo našel v teh izjavah veliko. Kažejo nam ono estetsko usmerjenost časa k umetnosti, ki zahteva čuvstvenega in miselnega izražanja od nje, tu imamo poleg vse ogorčenje nad staro renesančno okostenelo polifonijo XV. stoletja, ki je z Nizozemske doli zanesla i k nam umetno, le formalistično, brezizrazno mašinerijo, ki ni bila drugega kakor le kontrapunktno igračkanje z ogromnim številom glasov. Tu najdemo impulz za novo, visokorenesančno in baročno, idealistično, ekspresivno glasbo, ki se je vrnila zopet k enostavnejšim formalnim sredstvom, pa obrnila glavno pažnjo čuvstveni vsebini. Take in podobne težnje je očitovala vsa zapadna muzika konca XVI. stoletja. Trubar, glede slikarstva in arhitekture morda vsled svoje premajhne izobrazbe slabo misleč in predsodkov poln mož, je bil glasbeno izobražen človek, ki je bil v mladosti diskantist pri škofu Bonomu v Trstu. Kakor ves njegov čas, se i on zavzemlje tu za novo glasbo: za monodični stil, za solospjev, spremljan z instrumenti, za novo, čuvstveno-izrazno glasbo, ki naj je povsem naslonjena na tekst, nasprotno kakor ona stara, tekst posiljujoča kontrapunktilna XV. in začetkom XVI. stoletja, za novo, ekspresivno in čuvstveno glasbo, nasprotno s staro, neizrazno in racionalno. V tem oziru so Trubarjeve izjave važen donos k stilnim raziskavanjem in estetiki XVI. stoletja sploh.

Tudi za naše današnje glasbene razmere nam velja klic starega Trubarja iz sive renesance... Saj vemo, da se danes tudi zlagajo «vishe», ki s

tekstom nimajo nobenega opravka . . . , da se marsikaj zloži «le fa volo te shtyme, mnogotere fhtyme ali fa volo dosti shtym», mi bi rekli, da se danes dosti sklada zavolj ritmičnih in harmonskih luštnih domislekov, pa «pres ferza» in podobno tudi izvaja. «Perloshite htim beffedam cillu ferzel!»

Heri Svetel (Ljubljana):

Važno opozorilo na važno stvar.

Da v načelu ni razlike med instrumentalno in vokalno glasbo, mora biti vsakomur jasno; ker glasba je le ena, pa naj jo izvaja umeten ali naraven instrument. Da veljajo torej pravila, način, okus, ki jih porabljam pri tolmačenju instrumentalne glasbe tudi za pevsko glasbo, je naravno, vendar se mi zdi potrebno to poudariti, ker puščamo to zlato resnico še vedno precej v nemar. Vokalna skladba je najprvo muzika, potem šele deklamacija teksta. Neodpustljivo je, grešiti v glasbenem stavku, da se ohrani pravilno besedilo. Potrebno in razumljivo zlo pa je, zanemariti besedilo, če to zahteva muzika. To pravilo je osnova, alfa in omega vsakega tolmačenja vokalne glasbe. Če je neodpustljiv greh, kar sem omenil zgoraj, kaj nastane šele tedaj, če grešimo v glasbenem stavku, ne da bi s tem pomagali besedilu do večje jasnosti, oziroma storimo to brez povoda?

Brez ovinkov! Vzemite v roko najnovejšo izdajo Fr. Maroltovih nagrobnic* (knjižico, ki je sicer zelo priporočljiva) in odprite kar prvo pesem. Zdi se, da je prirejena za pljučnobilne ali pa nadušljive pevce, toliko ima oddihov. Vestno in točno so zaznamovani, kar bi bilo zelo hvale vredno, če bi mogli to razdelitev količkaj odobravati. V vsakem drugem taktu je predpisan oddih, ki se prav nič ne ravna po glasbenih cezurah. Nič ne de, če pretrgaš z oddihom nit glasbene misli, saj ne teče kri! Bratje pevci, če bi tekla kri povsod tam, kjer raztrgamo, prerežemo živo muziko, bi plavali v krvi in te nagrobnice bi bile krive strahovitega krvoprelitja. Tako pa stvar ne boli (vsaj onega ne, kogar muzika prav nič ne gane) in ajmo sekat, cepit, odstavljat, dihat in trgat! Tako je baje prav in lepo; sveta umetnost muzika hodi pa razcapana okoli, da visijo od nje živi kosi mesa.

Za vzgled poglejmo zopet razdelitev prvih taktov prve pesmi na oddihe. Ali je oddih v drugem taktu potreben? Ali je nujno, da ubogo štiritaktno perijodo razcepimo v dve dvotaktni, ko je že naravna cezura med njima popolnoma zadostna in edino pravilna. Ali je treba peti tudi vejico za besedo «mu»? Ali prva dva takta pevca tako zdelata, da mora že dihati? Toda tu stoji oddih na mestu naravne cenzure, je torej vsaj toliko pravičen, da ne reže v živo.

Ali vsako naravno cezuro poudarjati z oddihom, to je vendarle preveč, pač pa je pravilno, peti čim več glasbenih odstavkov z enim dihom. V četrtem taktu stoji pavza; pevec se torej po «naporni» perijodi lahko oddiha. Naj se, to ne škodi! Toda zdaj pride tretja dvotaktna enota. Naravna glasbena cezura leži za polovinko šestega takta in pade sredi besede «zemlji». Da ni presekala besede,

* Stavek zbirke «Nagrobnice» Fr. Marolta datira še iz časov pred vojno in so omenjene napake od takrat, ko je bilo pravilno dihanje našim zborom z desetimi pečati zaprta knjiga. Na novo v zbirko sprejete pesmi pa nimajo podobnih grehov. Toliko v obrambo prireditelja. Op. ur.

je izdajatelj raje presekal glasbeno nit in postavil oddih med dva tona, ki sta tako zvezana s seboj, kot je le kaj na svetu trdno spojeno. Tam dihati, se pravi peti po mesarsko in biti krvoločan po tigersko. Če se komu zdi ta oddih že tako nujno potreben, bi manj, neskončno manj grešil, če bi dihal med besedo, kakor pa greši, če diha med glasbenim motivom, dasi je tudi tako ravnanje barbarsko in nepotrebno. Ker je pa ta oddih najnepotrebnejši od nepotrebni, zato pač tam ne sme stati. Še bolj barbarski je oddih koncem drugega takta druge osemtaktne perijode za besedo «solnce», ker je vez med tonoma tu in onstran taktnice še jasnejše izražena. (II. tenor in I. bas!)

Take in podobne gorostasnosti se vrstijo kar naprej po celi knjižici. Najdeš primere, ko zahteva izdaja oddih že po dveh notah in celo po eni sami. Kdor le površno pregleda knjižico, uvidi takoj, da morajo vsi ti nemogoči oddihi — če bi jih jemal resno — pokvariti skladbo in ubiti vso glasbo. Če ni oddih na deseti strani koncem petega takta v pesmi «Človek glej» le tiskovna pomota — kar upam, da je — pomeni pač višek nezmyselnosti; kajti ta oddih preseka besedo in glasbeno misel obenem.

Mar naj bo v dobi, ko je dihanje pevcu v zboru malodane še postranska stvar in so oddihi, censure in tako dalje mnogokrat še plen zboru, ta izdaja za vzgled? Ali nam ne bo več škodovala, kakor bi imeli škode, če bi je sploh ne bilo?

Naj bi bile te nagrobnice smrtna pesem enakim in podobnim zmotam, ki še vedno strašijo v naši zborovski glasbi in so posledice nekulturnega, nemuzikalnega in brezmyselnega tolmačenja skladb. Naj bi bila ta knjižica svarilen vzgled, kakšno je napačno oddihavanje in kakšno ne sme biti; naj rodi nujno spoznanje, da je pevec glasbenik, da je umetnik in da mora biti glasbenik, ako hoče resnično lepo in pravilno peti.

Pevcem pa nujno priporočam, da ne pojo tako, kakor zahteva ta izdaja.

Nove skladbe in izdaje.

Vinko Vodopivec: Poljske rože. štirje mešani zbori. Založila Katoliška knjigarna v Gorici. Cena? Ne preveč ambicioznim in ne preveč zmožnim zborom v pokrajini je ploviti goriški skladatelj Vinko Vodopivec podaril štiri ljubke, domače, lahke pesmice v ljudskem tonu, ki pa vseeno očitujejo skladateljev napredek. Pevski zbori jih bodo veselili. — Dobé se bržčas tudi v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani.

Slovenske narodne pesmi, za moški in mešani zbor zbral in uredil Marko Bajuk. V. zvezek. Založila in izdala Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Cena zvezku 18 Din. — Lično tiskana zbirka obsega 29 narodnih pesmi, 21 prirejenih za moški, 7 za mešani in 1 za ženski zbor. Harmonizacija je docela preprosta. Kot prejšnje, se bo tudi ta Bajukova zbirka povsod udomačila.

«Le spi, le spi, nebeško dete Ti.» Ker smo ravno v lepi božični dobi, ko se ta krasna Premrlova skladba poje do malih izjem po vseh naših cerkvenih korih, mi, g. urednik, dovolite v Vašem cenj. listu, ki je tudi naši cerkveni glasbi jako naklonjen, samo par vrstic.

Skoro bi rekel, da v zadnjih časih ni bilo božične pesmi, ki bi se bila tako naglo udomačila na naših korih, kot se je ta Premrlova. Organistom, pevcem in ljudstvu se je tako priljubila, da si jo želijo peti in slišati kar z nekim hrepenjem. Poje se vsepovsod, tudi najšibkejši zbori so jo z velikim veseljem sprejeli v svoj repertoar. Skladba je to častno mesto na naših cerkvenih korih tudi v resnici zaslužila. Saj je tako ljubka in obenem tako kreпка, da mora

učinkovati. Človeku se zdi, da je vedno nova. — Naj bo temu biseru naših cerkvenih skladb tudi v Vašem listu postavljen skromen spominček, gospod skladatelj pa bo nanjo lahko vedno ponosen. Jobst.

«Padlim vojakom — junakom!» Pesem za mešani zbor s spremljevanjem štirih tromb (1 partitura). Besedilo zložil Fr. Ks. Meško, uglasbil K. Adamič. — Druga partitura je prirejena samo za mešani zbor, brez spremljevanja tromb. Pesem je zložena nalašč za slavnosti, odkritja spomenikov v vojni padlim vojakom. Prav dobro pa bo služila tudi vsako leto na praznik Vseh svetnikov za petje pri spomeniku v vojni padlim ali na pokopališčih, ker ni težka in jo lahko poje vsak količkaj izvežban zbor. Cena obema partiturama s spremljavo za trombe je 5 Din. Poština se računa posebe. Ker je cena nizka, niso izdani posebni glasovi. Dobi se pri založniku Francu Klaničniku, organistu v Rečici ob Paki v Savinjski dolini, ali pa tudi v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani.

Deset moških in mešanih zborov, uglasbil Peter Jereb. Samozaložba. Vsako pomnoževanje prepovedano. — Deset preprostih, domačih, lahkih pesmi. Jereb je rad šegav, vesel in take so tudi njegove pesmi. Pevski zbori tožijo, da so jim vse izišle nove skladbe pretežke. Evo Vam Jerebovih! Dobra, tečna in lahko prebavljiva domača hrana. Zbirko razpošilja skladatelj po nizki ceni. Njegov naslov: Peter Jereb, organist in pevovodja v Litiji.

Dizionario di Musica. Izdali: A. della Corte i G. M. Gatti. Izdaje G. M. Paravia, Torino. — Pored tolikih ogromnih, čisto naučnjaških, a nerijetko nada sve suboparnih i nepraktičkih muzičkih leksikona i enciklopedija, kojima obiluje njemački, engleski i francuski jezik, ovaj «Dizionario di Musica», koji su nedavno objelodanili ugledni talijanski muzičari della Corte i M. Gatti u nakladi Paravia u Torinu, ističe se manjom pretencioznošću, ali daleko većom praktičnošću. Djelo nije namijenjeno samo profesionalnim, teoretsko vaspitanim muzičarima, ono je namijenjeno potrebam osrednjeg talijanskog čitaoca. Kao takovo odgovara svojoj svrsi. Pisano je nadasve stručno a popularno, bez podrobnih detajla a iscrpivo, ožeto a jasno, i što je najglavnije sasma praktično. Kao u svima dosadanjim muzičkim leksikonima, tako je i u ovom, dašto, našom krivnjom, uslijed nestaška propagande naše muzike na strani, izostalo registrovanje naše muzike, i dužnost je organizacije jugoslavenskih muzičara da se poduzmu koraci, da se ove praznine u buduće uklone. Svakako, našim muzičarima i muzičkim amaterima, koji vladaju talijanskim jezikom, možemo da ovaj «Dizionario di Musica» toplo preporučimo. Ant. Dobronić.

V oceno smo prejeli še sledeče cerkvene skladbe:

Pridi, rešenik sveta! Deset pesmi za adventni čas, za moški in mešani zbor zložil Martin Zeleznik. Samozaložba. Cena partituri ?

Sveti trije kralji. Za mešani zbor in orgle zložil Anton Jobst, organist v Zireh na Gorenjskem. Samozaložba. Cena partituri 3 Din 50 par.

Obe izdaji pričate, da se Zeleznik in Jobst izpopolnjujeta, da napredujeta in da sme cerkvena glasba od njih pričakovati še mnogo.

Glasbeni listi.

«Novi akordi» bodo začeli zopet izhajati v založništvu ljubljanske Glasbene Matice. Urejeval jih bo dr. Gojmir Krek. Prva številka izide še ta mesec.

«Pevce.» Glasilo Pevske zveze. Leto VI. Št. 11 in 12. Vsebina: p. H. Sattner — 75letnik. Organizacija pevskih zborov na Goriškem. Vestnik Pevske zveze. Iz naših okrožij. Nove skladbe. Iz glasbenih listov. Razne vesti. Glasbena priloga: Mlinar Cigale: «Zimska romanca», Slavko Savinšek: «Rdeča lučka». — Na «Pevca» in «Zbore», edina naša pevska lista, bi moralo biti naročeno vsako naše pevsko društvo, naročniki bi morali biti vsi naši pevci in naše pevke!

Seljačka pjevačka župa «Matija Gubec» hrvatskega pjevačkega Saveza (Zagreb, Akademski trg 12) je začela izdajati mesečnik «Hrvatska narodna pjesma», ki bo prinašal harmonizacije hrvatskih narodnih pesmi, dalje tudi v narodnem duhu pisane moške in mešane zборе. Urednik lista je Rudolf Matz v Zagrebu, Mesnička ulica 15. Letna naroč-

nina znaša 150 Din. — Do sedaj so izšli trije zvezki s šestimi narodnimi pesmimi v priredbi Fr. Lhotke. List pevskim društvom radi priporočamo.

«Glazbeni Vjesnik». Mjesečnik za promicanje glazbene kulture. Vlasnik i izdavatelj: Hrvatski pjevački Savez u Zagrebu. Uredništvo i uprava: Mažuranićev trg 16/I. Urednik: Stanislav Stražnicki. «Glazbeni Vjesnik» izlazi sredinom svakoga mjeseca, a pretplata iznosi godišnje Din 25.—. List želi podati objektivno sliko hrvatskega glasbenega življenja, namerava se pa baviti tudi z glasbenimi zadevami vse naše države. Je oficijelno glasilo S. H. S. P. Med srbskimi, hrvatskimi in slovenskimi pevci je žalibog prav malo stikov, zato iz srca želimo, da bi se naša pevska društva naročila na «Glazbeni Vjesnik», obenem pa, da se hrvatska društva nadoče na «Zbore». Na ta način bi medsebojno spoznali naša stremjenja.

Dopisi.

Trbovlje. Naš «Zvon» je po zaslugi pevovodje Molla dosti agilen, a se mora — kot druga pevska društva — boriti s težkočami. Pevci «Zvona» so namreč obenem delovni člani drugih narodnih društev, kar pa naše delo precej ovira. Zaradi tega bo treba po mišljenju vodstva našega zbora in njegovega pevovodje na prvem prihodnjem občnem zboru Zveze, odnosno ustanovnem občnem zboru Ljubljanske župe jugoslovenskega pevskega saveza načeti glede sestave pojedinih pevskih zborov načelna vprašanja: Ali je mogoče zborom delati redno, če se pevci in pevke udeležujejo tudi še kot telovadci, igralci na odru itd.? Po našem mišljenju to v bodoče sploh ne bo šlo, če hočemo na pevskem polju doseči cilje, za katerimi stremi Zveza. Zadevo bo treba vzeti resno v roke. Kajti če hoče Zveza in njeni sestavni deli po naših mestih in na deželi doseči zadovoljive uspehe na pevskem polju, potem se morajo posamezni pevski zbori iz temelja ven reorganizirati, to je pevci morajo biti in ostati samo pevci in nič drugega, morajo se torej specializirati na petje, telovadci naj ostanejo samo telovadci, igralci naj se ukvarjajo samo z dramatikom. Nadpovprečnih uspehov ne bo v petju, ako se bodo pevci udeleževali vsepovsod kot do sedaj, ker potem posamezne kulturne panoge trpe, bodisi petje ali telovadba ali pa dramska umetnost. Vprašali nas boste, če je to sploh izvedljivo? Postaviti bo treba vsepovsod člane pevskih zborov pred alternativno: ali boste samo peli, ali boste samo telovadili, ali se udeležujete kot igralci na deskah. Po našem mnenju je boljše, če se število pevcev in pevk v posameznih pevskih edinicah reducira na minimum, ki pa se bo posvetil petju in samo petju. Bolje bo, če se ima v poedinih krajih maloštevilen zbor, a ta na svojem mestu, kot pa številčno obsežen zbor, v katerem je mnogo pevcev in pevk ne zgolj iz ljubezni do pevske umetnosti, marveč zaradi zabave in drugih momentov. Zvezina naloga bo, da o tem razmišlja, v kolikor ni pevskega napredku drugih ovir. Nič hudega ni, če se kje, ako se ta princip ne dá izvesti, zbor sploh likvidira. Bolje je malo, a to dobro. — Tajnik.

Uvaževanja vreden, toda v majhnih krajih težko izvedljiv predlog. — Op. u r.

Glasbeno življenje Slovencev v Trstu. Poročila o prosvetnem življenju italijanskih Slovanov prihajajo v Jugoslavijo zelo poredkoma. Naravno. Politične meje postajajo čimdalje bolj tudi kulturne meje. Razvija se povsem samostojno življenje, ki se počasi, a dosledno oblikuje po ambijentu in pod vplivom novih običajev in zakonov. V glavnem se more trditi, da je tradicija zelo živa: potreba po duševni hrani, pa bila ta v obliki še tako preproste zabave ali veselice, je še občutna, celo po majhnih vaseh. Vendar je ta način kulturnega udejstvovanja zadel na precejšnje nerazumevanje od strani kompetentnih faktorjev, ki vidijo v njem le prikrit izraz subverzivnega gibanja, dasi ima ondotno prebivalstvo le trdno voljo, biti v vsakem oziru le dober državljan, ne da pri tem izgubi svojo individualnost. V teh vzrokih tiči razlaga, da se kulturno življenje razvija v obratno smer. — To velja posebno za petje in glasbo sploh. Petje je postalo zlasti za Slovence nekaj, kar bi se zdelo zraščeno z njihovo naravo.

Čas — najboljši učitelj — je pokazal, da se dá živeti tudi brez petja. Dokaz za to je dolga letargija, v katero so bila prisiljena skoraj vsa društva Julijske Krajine. — Tudi mesto Trst ni nič na boljšem. Pač je tu pa tam kaj zaplamtelo, pa le za kratko olmerjen čas: jesenski utrinek. Na splošno je življenje tih^o in dnevi minejo neizprosno z vso svojo prozaično vsakdanjostjo. Takoj po prevratu je bilo glasbeno življenje v Trstu sicer še dokaj živo. Zdelo se je, kakor da želijo vse one sile na dan, ki so za časa vojne bile prisiljene, skloniti krila. Toda po par letih se je bilo tržaško Slovenstvo zaradi izselitve reduciralo na skoraj brezpomemben minimum, a posledice tega so se občutile vsepovsod. Število inteligence je postajalo malenkostno in primanjkovalo je ne le glasbeno aktivnih ljudi, temveč tudi potrebnega občinstva. Ako prištejemo k temu še pomanjkanje primernih lokalov za glasbene produkcije in težavnost položaja spričo zadržanja pristojnih činiteljev, si more vsak že v naprej napraviti več ali manj odgovarjajočo sodbo o razvoju glasbenega življenja v Trstu. — Na čelu vsega glasbenega gibanja v Trstu stoji tržaška Glasbena Matica. V letu 1918./1919. jo je vodil prof. F. Topič, ki se je posebno trudil za komorno glasbo in orkestralno stran zavoda. V resnici je priredil spomladi leta 1919. znamenit koncert z godalnimi orkestrom, ki ga je bil sestavil iz raznih prijateljev glasbe in boljših gojencev. Ta orkester, ki je štel tedaj 55 članov, se je bil leta 1920. skrčil na polovico in nastopil kot tak le pri produkciji koncema leta, potem pa je popolnoma razpadel. Od tedaj je Glasbena Matica pod vodstvom prof. V. Šonca (ki je bil njen vodja že tri leta pred vojno) osredotočila svoje delo na glasbeno šolo; tej mora pač marsikateri glasbenik biti hvaležen za temeljiti osnovni pouk, ki ga je bil prejel. Na glasbeni šoli poučuje prof. Šonc klavir, solopetje in teorijo, prof. A. Ivančič pa gosli in godalni ansambl (manjši šolski orkester). Šola prireja redne produkcije ob koncu vsakega šolskega leta. Včasih nastopa na njih tudi društveni pevski zbor, maloštevilen a dober, ki je leta 1920. in letos spomladi priredil tudi samostojen koncert. Zanimivo je za pevski zbor to, da je po prevratu štel 80 članov (Foersterjev koncert februarja 1919.), leta 1919. pa le še 40 večinoma novih članov, sedaj pa jih je še manj. Glasbena Matica je imela razen tega namen, razširiti svoj delokrog tudi z izdajo muzikalij. V to svrhu je leta 1921./1922. pričela z izdajanjem najpotrebnejšega, to je zborov za podeželska in eventualno tudi druga boljša pevska društva: izdala je zbirko 15 zborovih pesmi lažjega stila, a vendar modernejšega hotenja. Ali materijalno neugoden izid te izdaje jo je zadržal od nadaljevanja na tem polju. — Izmed ostalih glasbenih udruženj je mnogo vplival na razvoj pevskega življenja v Trstu bivši pevski zbor Učiteljske zveze. O njegovem delovanju pod Kumarjevim vodstvom je bilo itak že dovolj pisano v raznih časopisih in revijah. V Trstu samem je ta zbor nastopil trikrat, in sicer v letih 1925., 1925. in 1926., skoro izključno z Lajovčevimi in Adamičevimi skladbami. Njegova neoporečna zasluga obstoji v tem, da je vzbudil zanimanje za slovensko moderno zborovo petje. Baval se je tudi z zalaganjem zborov modernejšega kova («Prvi plameni» i. dr.) ter izdal tudi sicer ne preveč uspešo zbirko otroških pesmi. — Posebno vredno je omeniti tudi dosledno delovanje pevskega društva «Ilirije», ki se resno bavi z moderno glasbo in jo s tem širi tudi med preprostejšim ljudstvom. Pod vodstvom žilavega učitelja M. Pertota prireja skoraj leto za letom koncerte. Dobro dozo delavnosti zasledujemo tudi pri pevskem društvu «Kolo», a deloma tudi pri drugih. V glavnem pa bi bilo poročilo s tem izčrpano. Mnogo društev se je trudilo, da oživi petje sploh; nekatera so propadla zaradi zgoraj navedenih okoliščin, druga so opešala pod težo modernizma. Delo je večinoma nehvaležno, ker se do zadnjega hipa večkrat ne ve, ali bo nastop mogoč ali ne, in bo od sedaj naprej še težje, ker v Trstu ni nobene dvorane na razpolago Slovincem. Edino — pri Sv. Jakobu — so oblastva prepovedala, ker ima pristop skozi gostilno. — Klavirno poročilo, kaj? Vendar obstoji upanje, da se razmere nekoliko popravijo in da bodo dovoljevale tudi Slovincem kako zrnce duševnega življenja in razvedrila. A na storjeno delo so tržaški Slovenci lahko ponosni, ker vse je vzkliko iz čistega umetniškega navdušenja. In preko njih odrov so se že dovršeno razlegale vse važnejše zborovske novitete: Lajov-

čeve «Lan», «Kralj Matjaž», «Medved z medom», «Žabe», «Bolest kovač», «Pomladni spev» i. dr., Adamičeve «Kregata se baba in devojka», «Lepa Mare», «Zaman pod oknom», Kokošarjeve in druge narodne, Mirkove «Jutro», «Zeleni Jurij», «Svatha na poljani», «Odkrij nam, zarja, svoj obraz», Mokranjčevi «X. rukovet» in «Kozar» in kdo naj jih še našteje! Želimo mnogo sreče in uspeha v težkih razmerah.

—j.

Pevska društva.

Slovenski pevski praznik dne 6. januarja 1927. Dopoldne ob desetih se je vršil v pevski dvorani Glasbene Matice prvi občni zbor ljubljanske župe J. P. S. Včlanjena društva so nanj delegirale svoje zastopnike, prisostvovali pa so zborovanju tudi zastopniki snujoče se mariborske župe J. P. S. Poročila funkcionarjev Zveze slovenskih pevskih zborov v likvidaciji so bila odobrena, občni zbor je izvolil župni odbor, ki je z malimi izjemami isti kot bivše Zveze slovenskih pevskih zborov. Organizaciji predseduje Matej Hubad, tajnik je Mirko Premelj, pevovodja Zorko Prelovec. Popoldne ob treh je župa priredila v veliki dvorani Uniona velik pevski koncert, na katerega je prijavilo svoje sodelovanje deset včlanjenih pevskih društev, oziroma zborov. Nastopilo jih je le osem, ker sta Šentjakovski pevski zbor in «Lipa» iz Litiije zaradi obolelosti tenoristov morala opovedati sodelovanje. Vzpored koncerta je z izjemo točk, ki jih je pel pevski zbor Glasbene Matice pod Hubadom, prinesel večinoma laže izvedljive, pevne zборе; pač znamenje, da pevovodje nočejo segati preko zmožnosti svojih zborov. Izvajanja pa so očitala vestno in skrbno pripravo ter zmisel za lepo prednašanje. V tem oziru so vsa društva pokazala od zadnjic razveseljiv napredek. Skladatelji so bili zastopani: Foerster, Oevirk, Vodopivec, Adamič, Gerbič, Pavčič, Dev, Mokranjac, Suk in Dvořak. «Zora» z Ježice (26 pevcev in pevk, pevovodja Grmek) je začetniški zbor, poje še boječe in premalo pazi na čisto intonacijo. — «Krakovo-Trnovo» ima novega pevovodjo in prve tenorje, ki niso tenorji. Poiskati bo treba druge, če bo zbor hotel uspevati. Pevovodja Miglič je porok za napredek društva, le pravih pevcev mu manjka. — «Glasbeno društvo» iz Kočevja (pevovodja Mirko Trost) je vključ maloštevilnemu zboru (menda 18 pevcev in pevk) presenetljivo častno nastopilo. Napako pogostega trganja fraz in nepotrebnega oddihavanja bo seveda zbor moral odpraviti. — Pevsko društvo «Ljubljanski Zvon» (pevovodja Zorko Prelovec) je nastopilo v jako reduciranem številu, zbor ni bil glasbeno dobro zaseden kot po navadi. Pavčičeva narodna «Dekle, poglej me prov» je ugodno učinkovala, Adamičeva «Čiganska posmehulja» je užgala, ker je bila prednašana sveže in ritmično točno, vendar je zbor v sredini pesmi nekoliko ušel iz harmonije. — Trboveljski «Zvon» (pevovodja Oskar Moll) je prijetno podal dve Adamičevi novi narodni pesmi. — Pevski zbor Slovenskega bralnega društva v Trziču (pevovodja Albin Lajovic) je glasovno premalo ubran, prednaša pa skladbe dostojno. — Pevsko društvo «Slavec» (pevovodja prof. Brnobič) je zadnje čase jako napredovalo. Posebno ženski zbor je pel hvalevredno. Pevski zbor «Glasbene Matice» z izvrstnim glasovnim materijalom je odlično pel Mokranjčevo «XIV. rukovet» (bosanske pesmi) in Adamičevo «Kresovale tri devojke». Odkar vodi Matični zbor zopet Hubad, je v njem veselje do dela, mladeniška živahnost. — V počaščenje spomina pokojnega skladatelja Antona Foersterja so moški zbori vseh sodelujočih društev (okoli 200 pevcev) pod vodstvom župnega pevovodje Zorka Prelovca zapeli kantato «Umrli je mož». Prednašanje je bilo enotno, dinamično odtehtano in je v poslušalcih ostavilo globok vtis. Med koncertom so pevska društva skromno počastila svojega očeta Mateja Hubada povodom 60letnice njegovega rojstva. Ob velikem navdušenju skoro razprodane dvorane je podpredsednik ljubljanske župe J. P. S. dr. Švigelj za našo glasbo in petje prezaslužnemu možu izročil diplomno častnega članstva 28 slovenskih pevskih društev in zborov, združeni moški zbori pa so zapeli Adamičevo «Zdravico». — Vse je bilo lepo, le prazne prve vrste so kazale našim idealnim kulturnim delavcem in delavkam, pevcem in pevkam, ki svoj prosti čas žrtvujejo brez koristi in dobička srčni kulturi svojega naroda, kako njihovo delo uvažuje

gospoda, predvsem pa povabljeni zastopniki oblasti, ki jih na nobenem neštevilnih banketov in večerij za narodov blagor ne manjka in ki ne zamude nobenega plesa, mirnodušno pa prezró praznik in prireditve naših pevskih organizacij. Edina častna izjema je bil vladika knezoškof dr. Anton Bonaventura Jeglič, ki je pismeno svojo odsotnost opravičil in želel koncertu lep uspeh.

Glasbena Matica v Novem mestu je priredila 1. februarja t. l. v veliki dvorani tamošnjega Narodnega doma Foersterjevo glasbeno akademijo, na kateri so sodelovali pevski zbor Glasbene Matice pod vodstvom L. Puša, salonski orkester, M. Krajgerjeva (petje), N. Andrijaničeva in S. Hrašovčeva (klavir). Spored je obsegal izključno Foersterjeve cerkvene in posvetne skladbe.

Pevsko društvo «Slavec» je koncertiralo dne 12. decembra lanskega leta v dvorani Sokolskega doma v Litiji. Pevski zbor je pod vodstvom prof. J. Brnobiča odpel vrsto mešanih in ženskih zborov, prijetno izpremembo so nudili operni pevec Banovec, vijolinist Stanič in pianist Lipovšek z izbranimi solotočkami.

Narodno železničarsko glasbeno društvo «Sloga» pripravlja pod vodstvom pevovodje H. Svetela velik spomladanski koncert.

Celjsko pevsko društvo je pod vodstvom C. Preglja zopet oživel ter šteje okrog 70 pevcev in pev. študira poleg drugega eno Mokranjčevu rukovet in ciklus slovenskih narodnih pesmi v Adamičevi obdelavi. Koncert se bo vršil v začetku marca.

Prvo slovensko pevsko društvo «Lira» v Kamniku je koncertiralo dne 29. januarja t. l. v dvorani Narodne čitalnice. Moški zbor je pod vodstvom g. C. Vremšaka izvajal dvanajst skladb, umetne in narodne pesmi iz «Novih akordov», «Pevca», Matičnih izdaj in Devovih zbirk. — «Zbori» sporeda niso prejeli.

Glasbeno društvo v Kočevju štejemo med redne prirejevalce koncertov. Njegov pevski zbor je zadnje čase številčno nekoliko šibkejši kot nekdanj, ima pa dobro zasedene glasove. Pevovodja Trost mu izbere zanj primerne skladbe, temeljito jih naštudira in zato doseže uspehe. Koncert dne 17. decembra 1926. je marljivost in zavednost zbora zopet dokazal.

Iz glasbenega sveta.

Zadnje operno delo Viktorja Parme. Vdova pokojnega skladatelja je izročila upravi Narodnega gledališča v Ljubljani zadnje skladateljevo delo, tridejansko komično opero «Pavliha» na besedilo Vinka Rožanskega. Sredi dela je Parmo dohitela smrt, tako da je na podlagi njegovih osnutkov dovršil opero pokojnikov prijatelj, hrvaški skladatelj in kapelnik Ivo Muhvič. Dejanje opere se vrši sredi minulega stoletja v večji slovenski vasi na avstrijsko-laški meji.

Jugoslovske narodne pesmi. Prof. Antun Dobroniž iz Zagreba je dovršil nov ciklus priredb naših narodnih pesmi za solospive in klavir. Delo izpolni ves koncertni večer in obsega narodno glasbo iz vseh pokrajin Jugoslavije.

Slovenski skladatelji na italijanskem koncertnem sporedu. Pred kratkim je priredilo Pevsko društvo («Società Corale Jacopo Tomadini») v Čedadu (Cividale) koncert pod vodstvom svojega pevovodje A. Cozzarolo. Na vzporedu smo bili zastopani tudi Slovenci z dvema točkama, in sicer se je koncert otvoril s P. H. Sattnerjevo «V petju oglasimo» (Invito al canto). Kot peto točko pa je zbor zapel Komelovo skladbo «Bratje smo» (Siam fratelli). — Cozzarolo, ki je sam tudi skladatelj, redno obiskuje slovenske goriške koncerte in je navdušen za našo pesem. Rad bi marsikaj našega postavil na program svojih prireditev, pa nima prevodov. —k.

Rojaki Amerikanci za «Zbore». Pevovodja pevskega društva «Slovan» v Brooklynu, g. Adamič, in bivši predsednik tamošnjega «Slavca», g. Rems, sta opozorila v ameriškem listu «Glas Naroda» tamošnje slovenske pevce na naš list. Po njuni in po zaslugi g. Valentina Severja so «Zbori» našli v Ameriki 25 naročnikov, znamenje, da se naši pevci v tujini tudi zanimajo za novo zborovsko glasbo. Našim podpirateljem izrekamo za pozornost iskreno zahvalo! «Glas Naroda» je ponatisnil prvi članek Emila Adamiča «Prirediteljem koncertov» iz «Zborov».

Srbski skladatelj Josif Marinković, rojen 3. septembra 1851. v Vranjevu v Banatu, je letos praznoval petinsedemdesetletnico svojega rojstva. Bil je nekdanj pevovodja «Prvog Beogradskoga Pev. Društva», pozneje v pevskem društvu «Davorje», akademskem pevskem društvu «Obilič» in drugih. Srbskemu narodu je posvetil pesem za pesmijo, ki so izšle iz narodne duše.

«Sattnerjev cerkveni pevski zbor» je priredil v korist poplavljenecem cerkvena koncerta v Škofji Loki in na Viču. Izvajanje obeh je bilo prvovrstno.

Hrvaški skladatelj dr. Božidar Širola je na otoku Krku nabiral narodne pesmi.

Skladatelj Emil Adamič pripravlja pesmarico narodnih pesmi, ki jih pojo Slovenci v Primorju in Istri.

Zikov komorni kvartet je z ogromnim uspehom koncertiral v Londonu.

Na mednarodnem glasbenem festivalu v Curihu se je v petih koncertih predstavilo lepo število najnovejših kompozicij znanih evropskih avtorjev. Posebno so uspela dela skladateljev Zoltana Kodalyja «Psalmus hungaricus», Honeggerjev oratorij «Kralj David», češkega Nemca Feliksa Petyreka «Litanijs», francoskega skladatelja Andréja Capleta «Le Miroir de Jésus» in nemškega revolucionarja Schönberga kvintet za pihala.

Nova poljska opera. Na dan poljskega narodnega praznika so v Lvovu prvič izvajali opero «Kralj Žigmunt August», ki jo je napisal varšavski skladatelj Tadeusz Jotejko. Snov je vzeta iz poljske zgodovine, glasba je zmerno-moderna in sledi vzorom verizma. Dirigiral je novost Jaroslaw Leszczyński, med solisti je bil tudi bivši član ljubljanske opere Marcel Sowilski.

d'Albertova nova opera «Golem» je doživela premijero v Frankfurtu ob Meni. Dosegla je velik uspeh pri publiku, dočim ji kritika očita pomanjkanje originalnosti in dramske sile.

Listnica uredništva in uprave.

Zaradi obilice gradiva smo morali zopet mnogo poročil odložiti za prihodnjo številko. Prinašamo aktualen dr. Vurnikov članek «O krizi in sanaciji našega narodnega gledališča», zato pa smo morali tokrat izpustiti rubriko «Operna in koncertna kronika», ki smo ji namenili prihodnjič več prostora. Tudi nekateri glasbeni listi so nam za to številko došli prepozno. Prvi dve številki letošnjega letnika sta se zakesnili, zato pa izideta 3. in 4. številka točno 1. aprila. — Prosimo torej potrpljenja.

Gosp. K. A. K. Vaši mešani zbori nam ne konvenirajo. Preveč so skonstruirani, pa brez mesa in krvi. Vrnemo Vam jih po pošti. Pošljite kaj drugega, boljšega!

Popravek. V življenjepisu skladatelja V. Mirka (Književna priloga 11/12) smo poročali, da Mirk študira glasbo na Vramovem zavodu v Trstu. Popravljamo napako. Mirk poučuje na tem zavodu teoretične predmete (glasbeno teorijo, harmonijo in kompozicijo).

Današnjemu zvezku prilagamo tudi cenik skladb založbe pevskega društva «Ljubljanski Zvon». Obilica skladb po nizki ceni!

Gg. skladateljem se priporočamo za nove skladbe, pevskim društvom in zborom za poročila o njihovih priredbah.

Uprava «Zborov» vljudno prosi vse cenjene naročnike, ki še niso poravnali naročnine za leto 1927., da to čimprej store. Naročniki v državi SHS naj nakažejo znesek 40 Din po položnici, priloženi današnjemu zvezku, naročniki iz inozemstva pa zanje določeno naročnino po katerikoli banki. Zbori imajo svoj konto pri Ljubljanski kreditni banki in njenih podružnicah. Podpirajte «Zbore», pridobite jim novih naročnikov! Kdor pa ne more utrpeti naročnine naenkrat, naj jo nakaže v dveh obrokih: polovico takoj, drugo polovico pa meseca julija. Pišite svoje naslove natančno in razločno! — Letnika 1925. in 1926. se še dobijo, vezana in nevezana. Cena črno vezanemu letniku z zlatim napisom znaša z I. 50 Din, za II. 70 Din. Naročite!

Urednikov zaključek. 10. februarja 1927.

BOLNE ROŽE.

(Oton Župančič.)

Andante (♩ = 56)

mehko

Josip Pavčič.

(Ljubljana.)

Voški
zbor
ali
kvartet

The musical score is written for a vocal ensemble (voški zbor ali kvartet) and piano accompaniment. It features a key signature of one sharp (F#) and a 3/4 time signature. The tempo is marked 'Andante' with a metronome marking of ♩ = 56. The dynamics range from piano (p) to forte (f). The lyrics are in Slovenian and describe a person's physical and emotional suffering.

To so ti šte le pe ro že, ki ta
krat vzeve te le so, ko me tvo je be le ro
na sr ce pri že le so. To so ti šte
ke, na sr ce pri že le so. To so ti šte
na sr ce pri že le so. To so ti šte
či šte že lje, ki ta krat vzeve te le
so, ko o či mi tvo je čr nevdu šo
vdu šo

2. v du - šo za - za - re - le so. -

v du - šo za - za - re - le so. - To so ti - ste ti - he

bo - li, ki ta - krat vzre - te - le so, vzre - te - le so, ko mol -

vedno hitre

in močnejše tvo - je slad - ke, slad - ke

če me tvo je sladke strastno tvo - je sladke ustnice, tvoje sladke

u - stni - ce, u - stni - ce - pro - kle - le so, - široko

u - stnice, u - stnice pro - klele so, pro - klele so, pro - klele so, pro - kle - le

Tempo I.
mehko

so! To so ti - ste le - pe, le - pe

ro - že ... To so ti - ste ti - he he bo - li...

ti - he

„Zbori“ 1927.
III. letnik, št. 1 b.

PROŠNJA.

(Simon Jenko.)

Martin Beleznik
(Sorica.)

Nekoliko počasi.

Moški
zbor

Da Te ljubim, Ti je znano, da me ljubiš, davno

nekoliko hitreje

vem, da me ljubiš davno vem, da me lju-biš, davno

vem, kaj o-giblješ se pred ma-no, odgo-varjaš le o-
kaj o-giblješ se pred mano, mu-no, odgo-var-jaš le o-

čem, od-go-varjaš, od-go-varjaš le o-čem, odgo-

Kakor spočetku.

varjaš le o-čem. Pusti strah in mo-ja

p *rit.* *p*

bo-di, vdar sr-ce Ti po-de-lim; Bog ne-beški

mf *f*

sam naj so-di, Bog naj so-di, kaj po-

ff *mf*

klo-nil sem Ti žnjim!

p

znjim, kaj po-klonil sem Ti žnjim!

žnjim, kaj po-klonil

sem Ti žnjim!

ppp *ppp*

"Zbori" 1927.
III. letnik, št. 1c.

PTIČEV SVET.

(Narodno besedilo.)

Emil Adamič
(Ljubljana.)

Korajžno.

Mešani zbor.

mf

Moški zbor.

Jaz pa puškico kupil bom, o ja, — o ja, — o ja, o

mf

bom, — o ja, — o ja, o ja, o

rit. *f* *mf* *a tempo*

ja Vse ptiče postreljal bom, o ja, — o ja, — o ja, o

mf

ja. *a tempo*

bom, — o ja, — o ja, o ja,

Zenski zbor.

proseče

hiteti

ja. „Ni kar mene strelja ti, o j ne, — o j ne, o j ne, o j ne, o j

f rit. *f*

počasneje, važna

o ja, o ja, o ja, o ja!

Mešani zbor. Polresno.

ne, Jaz te pa o. xe. nil bom.

hitrejšje počasi.

Ne vzemi stare

mf Ne vzemi

klepetaje

o ja, o ja, — le, o j jej, o j

ba — be) ki se zmerom krega le,

jej) o jej) o jej) o jej) o jej) o jej) o jej) o jej) o

stare babe, stare, ki se zmerom krega te, o jej,

plakaje, počasi.

vej. *f* ve - dno ža - lo -

vej. *f* Ne vzemi vdove, je

vej. *f* a vej. a vej. a vej!

vej! *f* Ne vzemi vdo - ve, je vedno žalostna, je vedno žalo -

stna, — *rit.* počasi, plakaje *f*

stna, — o - joj, o - joj, o - joj. *f*

o joj, o joj, o joj, o joj. *rit.* *f*

Livo, veselo.

vze - mi, vze - mi *ff* a - no de - kle, ki vrisku in poje, ve - se - lo je, ki

ff de - kle, ki

f vrisku in poje, ve - se - lo je, *ff* ju - hu, ju - hu, ju - hu, ju - hu, ju - hu

f ju - hu, — *ff* ju - hu, —

ju - hu, — *kratko.*

hu, — ju - hu! — *fff*

ju - hu! — *fff*

SIJAJ SOLNČICE!

(Narodna.)

Počasi in z občutkom.

Priredil Martin Loleznik
(Sorica.)

Ženski
zbor.

mp *p*
Sijaj, sijaj solnčice, oj solnce ru-ma

mf
no! Ka-ko bom šjalo soln-ce, k'sem vedno žu-to-

pp *mf*
stno? Solnce zgo-daj go-ri gre, de-
Mešani zbor.
stno? ža-ta-stno?
stno?

mf *f* *ff* *mf*
kle-ta jo-ka-jo, ker ra-de bi le-ža-le, pa
rit.
f *ff* *rit.* *mf*

a tempo

Nekoliko živahno.
Polovica zbora.

vsta-ti mo-ra-jo. Solnce pozno do-li gre, pa-

zadržuj!

stirci jo-ka-jo, domov bi radi gna-li, pa

počasi

Vsi, zelo živahno.

zadržuj!

črede ni-ma-jo. Solnce pozno do-li gre, pa-stirci jo-ka-

Široko.

fff zadržuj!

jo, do-mov bi radi gnali, pa črede nimajo.

jo, jo-ka-jo,

fff

C E N I K

založbe muzikalij pevskega društva "Ljubljanski Zvon" v Ljubljani.

I.

- 1.) Anton Lajovic: Pesmi samote, sočespevi s klavirjem part.- Din 10.-
- 2.) Trije moški zbori (Adamič, Rožanc, Prelovec) part.- Din 10.- Š.
(Glasovi!)
- 3.) Emil Adamič: Pet veselih pesmi za moški zbor, part. Din 12.- I.
(Glasovi!)
- 4.) Emil Adamič: Pet ženskih dvospevov s klavirjem, part. Din 25.- I.
(Glasovi!)
- 5.) Stanko Premrl: 4 ženski zbori (dvospevi) s klavirjem part Din 25.-
Š.
- 6.) Emil Adamič: Po jezera bliz Triglava, meš. zbor, part Din 1.- Š.
(Posamezne partiture!)
- 7.) Emil Adamič: Osem lahkih moških zborov, part. Din 20.- Š.
(Posamezne partiture!)
- 8.) Zorko Prelovec: Oj Doberdob, Moška
Kaj mi nūca planinca zbor, part. Din 1.- Š.
- 9.) Emil Adamič: Je pa davi slanca pala, Moška
Oskar Moll : N'čoj je pa lep večer, zbor, part. Din 2.- Š.
- 10.) Zorko Prelovec: Hišca pri cest'stoji, moški zbor, Part. Din 1.- Š.
- 11.) Š. Alezij Sachs: Venček narodnih pesmi, moški zbor, part. Din 9.- Š.

II.

Priporočamo in razpošiljamo še sledeče skladbe drugih založništev:

- 1.) Srečko Kumar: Tri plameni, moški in mešani zbori, part. Din 30.- I.
- 2.) Emil Adamič: 10 moških in mešanih zborov, part. Din 10.- Š. I.
- 3.) " " : 16 jugoslovanskih nar. pesmi
(srpske, hrvatske in slovenske) Š. I.
I. moški zbori, part. Din 10.-
II. mešani " " " " 12.-
- 4.) Zorko Prelovec: Dve pesmi za moški zbor, z bariton solo:
a. Zapej mi pesem o dekcle,
b. Štirjančku. part. Din 4.- Š.
(Glasovi!)

- 3.) Eerko Prelovec: Jaz bi rad rdečih rož,
 priredba za dvospev s klavirjem, part. Din 4.-
- 4.) Josip Pavčič: Narodna nagrobnica, voški zbor, part. Din 1.-Š.
- 5.) Josip Pavčič: Go/zdič je že zelen,
 narodna nagrobnica, part. 5 Din.- Š.
 Če društvo kupi partiture za ves zbor, stane
 izvod le 1 Din 50 para.

Vsako pomnoževanje in litografiranje partitur ali glasov je
 po zakonu prepovedano.

Cena litografiranih partitur in glasovom založbe "Ljublj. Zvona"
 zelo nizka: 1 dinar za 2 strani vsake skladbe.

Skladbe naročite na naslov :

Pevske društvo "Ljubljanski Zvon" v Ljubljani
Založba muzikalij.

Ogleda. Varno!

P. n. pevskim društvom in zborom ter gg. pevovodjem !

Izbira skladb je velika, da izurjene in tudi za šibke zборе.

Kratice I. pomeni, da so pesmi primerne za izvežbane,

Kratice Š., pa za manj izvežbane zборе. Kjer sta obe kratici

Š. in I., se v izdaji lažje in težje skladbe skupaj.

Najboljši šivalni stroj
in kolo je edinole

Josip Petelinc-a

znamke

GRITZNER

ADLER

za rodbino, obrt in industrijo,
istotam najboljši švicarski
pletilni stroj

Peuk v vezenju in kranju
nogavic in perila vsak čas
brezplačen.

Posamezne dele za šivalne
stroje in kolesa, pnevmatika,
igle, olje.

Najnižje cene, najlepše
opreme, večletna garancija,
tudi na mesečna plačila.

Edinole

LJUBLJANA

Telef. 913

blizu Prešernovega spomenika ob vodi.

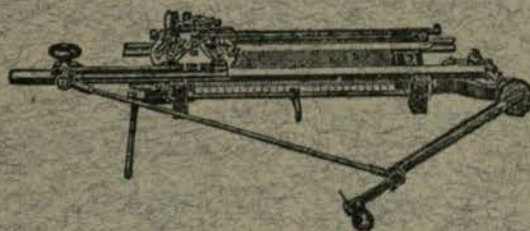

NOGAVICE

žepni robci, kravate, kloti v raznih bar-
vah, šifoni, dežniki, palice, nahrbtniki,
razni svilnati trakovi v raznih barvastih
kvalitetah, mila, rokavice, jedilno orodje,
aluminij in srebro, žepni noži, škarje
lasostrižnice, kompletne potreb-
ščine za šivilje, krojače, čevljarje,
tapetnike in sedlarje najceneje pri

Josip Petelinc-u
LJUBLJANA

ob vodi v bližini Prešernovega spomenika.

NAŠA PRAVA DOMAČA

KOLINSKA
CIKORIJA

JE IZVRSTNA

«GROM»

CARINSKO-POSREDNIŠKI
IN ŠPEDIJSKI BUREAU

«LJUBLJANA»

KOLODVORSKA ULICA 41

NASLOV BRZOJAVKAM:
«GROM»

TELEFON INTERURBAN
STEV. 454

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA
Ljubljana, Dunajska cesta

Brzojavni naslov; Banka Ljubljana

USTANOVLJENA 1900

Telefon števil. 261, 413, 502, 503 in 504

Delniška glavnica Din 50,000.000.—

Skupne rezerve okrog Din 10,000.000.—

PODRUŽNICE:

Brežice, Celje, Črnomelj, Kranj, Maribor, Metković, Novi Sad, Ptuj, Sarajevo, Split, Gorica, Trst

AGENCIJA: Logatec

Se priporoča za vse bančne posle

„SLAVIJA“

JUGOSLOVANSKA
ZAVAROVALNA BANKA
V LJUBLJANI

ZAVARUJE

PROTI OGNJU,
TATVINAM, NEZGODAM ITD.
TER NA DOŽIVETJE IN ZA
SLUČAJ SMRTI.

PODRUŽNICE PO VSEJ KRALJEVINI.

DOMAČE PODJETJE.

Litografija Čemažar in drug LJUBLJANA

Masarykova cesta
(poleg Kanzingerja)

razmnožuje note po zelo
solidnih cenah

ter izdeluje vsakovrstna druga lito-
grafska dela kakor etikete, lepake,
delnice itd.

Glasbene priloge „ZBOROU“ so
natisnjene v
litografiji Čemažar in drug.

OBRTNA BANKA v LJUBLJANI

CENTRALA: KONGRESNI TRG 4 & PODRUŽNICA: LJUTOMER

TELEFON ŠT. 508

RAČUN PRI POŠTNI HRANILNICI, PODRUŽNICI v LJUBLJANI, ŠT. 12.051

TELEFON ŠT. 508

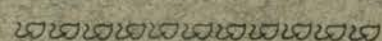
DAJE KREDITE V OBRTNE SVRHE, POSPEŠUJE USTANAVLJANJE OBRTNIH IN INDUSTRIJSKIH
PODJETIJ, IZVRŠUJE VSE BANČNE TRANSAKCIJE NAJKULANTNEJE.

VLOGE NA KNJIŽICE IN NA TEKOČI RAČUN SE OBRESTUJEJO KAR NAJUGODNEJE, VEZANE
VLOGE PO DOGOVORU PRIMERNO VIŠE.

Tordka Ivan Perdán nasl.

Glavni založnik: v Ljubljani

Ciril-Metodovih vžigalic in Ciril-Metodobega čaja v
zavitkih. Najnižja cena in točna postrežba.

V zalogi vedno:
najfinejše namizno ohje, kava, riž, čaj, milo, žganje,
kakor tudi vse drugo špecerijsko blaga na drobno
in debelo po najnižjih cenah.

ANT. KRISPER

LJUBLJANA

MESTNI TRG 26

STRITARJEVA UL. 3

GALANTERIJA, PERILO,
PLETENINE IN ČEVLJI